Raadsvoorstel

Onderwerp:	zienswijzen conceptbegroting 2025 Metropoolregio Eindhoven
Vergaderdatum:	28 mei 2024
Documentnr. Corsa.:	RA24.020
Case nr. Corsa:	Z24001027
Portefeuillehouder:	de heer F.P.M. Rombouts wethouder

Voorstel

1. Kennis te nemen van de conceptbegroting 2025 Metropoolregio Eindhoven en het meerjarenplan Brainport
2. Een zienswijze in te dienen en niet in te stemmen met de voorgestelde verhoging van de inwonersbijdrage van € 1,09 per inwoner (€ 0,22 MRE en € 0,87 Brainport Development)

Inleiding

Op 15 maart 2024 heeft het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Eindhoven (MRE) de conceptbegroting 2025 MRE aangeboden. In de conceptbegroting 2025 is de financiële uitwerking van het Samenwerkingsakkoord 2023-2026 opgenomen.

De onderliggende en samenhangende financieringsvoorstellen en de context waarom deze investering nodig is om de doelstellingen op ruimte & wonen, energietransitie, mobiliteit, economie, en landelijk gebied te bereiken zijn uitgewerkt.
Meer specifiek betreft het investeringen in de basisorganisaties van de MRE en Brainport Development zodat ontstane kwetsbaarheden in de basis worden ondervangen.

Uw raad is uitgenodigd een zienswijze te geven op de programmabegroting 2025.

De Kempengemeenten zoeken afstemming over de inhoudelijke onderwerpen van de MRE.

Argumenten

1.1 Inhoud conceptbegroting 2025
In de begroting zijn deze programma's en thema's opgenomen:

- Samenwerking en strategie, inclusief Landgoed Gulbergen
- Ruimte en wonen
- Mobiliteit, inclusief Gebiedsgerichte Aanpak Verkeer & Vervoerregio's
- Energietransitie
- Economie, inclusief investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development
- Landelijk gebied
- Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe)
- Overhead

Op 20 december 2023 heeft het algemeen bestuur de kadernota begrotingsjaar 2025 vastgesteld waarin de indexering inwonerbijdrage is vastgesteld op 6,38% ten opzichte van het begrotingsjaar 2024.

1.2 *Zienswijze niet in stemmen met voorgestelde verhoging inwonersbijdrage*
In de conceptbegroting 2025 wordt voorgesteld de inwonerbijdrage voor de MRE met € 0,22 per inwoner te verhogen. Voor Brainport development wordt voorgesteld de inwonerbijdrage te verhogen met € 0,87 per inwoner. De uitwerking van deze verhoging is opgenomen in onderdeel 1.3 van dit raadsvoorstel. De uitgebreide motivering voor deze verhoging is terug te vinden de programmabegroting 2025 bij de toelichting op het overzicht baten en lasten (bijlage 1, vanaf bladzijde 23). En in de notitie meerjarenplan Brainport financiering (bijlage 3) en in de notitie voorstel effect organisatie ontwikkeling inwonerbijdrage (bijlage 5).

We zien het nut van de voorgestelde verhoging in, maar gezien het begrotingstekort van onze gemeente vanaf 2025 en volgende jaren is het niet vanzelfsprekend om in te stemmen met een structurele verhoging van de voorgestelde inwonerbijdrage.
In de programma begroting van Reusel-De Mierden wordt een begrotingsbeeld geschetst, waarin zichtbaar is dat in het jaar 2025 een tekort van € 488.791,- wordt verwacht. In 2026 is het voorziene tekort € 2.296.500,- en het tekort van 2027 wordt op € 2.296.461,- geschat. Aangezien de gemeente in de komende jaren een fors negatief resultaat begroot heeft, zal de gemeente strikt om moeten gaan met haar financiën.

Voorgesteld wordt een zienswijze in te dienen om niet in te stemmen met de voorgestelde verhoging van de inwonersbijdrage van € 1,09 per inwoner (€ 0,22 MRE en € 0,87 Brainport Development).

1.3 Motivering verhoging inwonersbijdrage
Ten opzichte van 2024 wordt de inwonerbijdrage met 6,38% geïndexeerd. Om de doelstellingen op ruimte & wonen, energietransitie, mobiliteit, economie, en landelijk gebied te bereiken is in de conceptbegroting 2025 voorgesteld tot een totale voorgestelde verhoging van de inwonerbijdrage van € 1,09 per inwoner (€ 0,22 MRE en € 0,87 Brainport Development).

Inwonerbijdrage Regionale opgaven
Vanuit de inwonerbijdrage Stimuleringsfonds wordt met ingang van 2025 voor de looptijd van het samenwerkingsakkoord extra € 160.000,- toegevoegd aan de inwonerbijdrage Regionale opgaven. Dit ter dekking van extra personele lasten zoals deze volgen uit het samenwerkingsakkoord.
De bijdrage per inwoner wordt door de verschuiving van € 160.000,- naar de pijler Regionale opgaven verlaagd van € 2,714 naar € 2,516 per inwoner.

Versterking basisorganisatie
Omdat op verschillende bedrijfsvoeringsonderdelen de capaciteit kwetsbaar is en naar de toekomst toe kwetsbaarder wordt, door de toename van taken in onder meer fondsenbeheer, dient de bedrijfsvoeringsorganisatie versterkt te worden om te kunnen garanderen dat het primair proces ongestoord blijft verlopen. Hiertoe wordt voorgesteld de inwonerbijdrage Regionale opgaven structureel met € 177.000 te verhogen, hieruit volgt een toevoeging van 1,7 fte aan de MRE-basisorganisatie. Voor alle deelnemende gemeenten is sprake van een verhoging van de inwonerbijdrage van € 0,22 cent/inwoner.

Eerder werd een toevoeging van 4,2 fte aan de MRE-basisorganisatie voorgesteld, hetgeen door een extern adviesbureau werd geadviseerd. Door bespreking van dit voorstel in de Adviescommissie voor Financiën van de MRE is geoordeeld dat 1,7 fte in ieder geval nodig zou zijn voor versterking van de basisorganisatie en dat de (nieuwe) directeur van de MRE een analyse uitvoert om te beoordelen of de resterende menskracht door een andere inzet van het huidige personeelsbestand kan worden verkregen.

Inwonerbijdrage Brainport Development NV
De vijf aandeelhouders van Brainport Development (de campusgemeenten Eindhoven, Helmond, Veldhoven en Best en de MRE als samenwerkingsorgaan van 21 gemeenten) dragen zorg voor de basisfinanciering van deze organisatie. Daarnaast dragen ook onderwijs- en kennisinstellingen een structureel deel bij aan de basisorganisatie. De basisfinanciering van Brainport Development vormt ongeveer één-derde van de jaarlijkse begroting. De overige twee-derde van de begroting wordt door Brainport Development gegenereerd bij andere financiers, zoals private partijen, provincie, rijk en Europa voor de bemensing van de projecten en programma's.

In de meerjarenstrategie 2025 – 2032 'Brainport in balans' zijn zeven extra prioriteiten vastgesteld die om extra capaciteitsinzet van de basisorganisatie van Brainport Development vragen. Deze prioriteiten zien op innovatie, brede talentontwikkeling in onderwijs en arbeidsmarkt, bijdragen aan partnerschappen met regio's om ons heen, beheer en realisatie van private middelen voor de publiek-private fondsen en innovatiekracht voor maatschappelijke uitdagingen waarmee we als overheden geconfronteerd worden (zoals de bereikbaarheid van het platteland, netcongestie en de energietransitie).

Voor deze extra prioriteiten is jaarlijks € 1,5 miljoen nodig. Iets meer dan de helft van dit bedrag (€ 800.000,-) kan worden gedekt door bijdragen vanuit het bedrijfsleven (€ 600.000,- jaarlijks via een afdracht van de middelen van fondsen) en positieve rente-inkomsten vanuit de eerste Regiodeal (€ 200.000,- jaarlijks), aangezien zowel de stichting Brainport als de Rijksoverheid oordelen dat de doelstellingen van de eerste Regiodeal passen bij de beoogde realisatie van de meerjarenstrategie 2025 – 2032. Van de 21 gemeenten, die samen aandeelhouder van Brainport Development zijn, wordt gevraagd om de benodigde overige € 700.000,- te financieren. Dit bedraagt € 0,87 per inwoner.

Inwonerbijdrage RHCe
De inwonerbijdrage RHCe wordt op de reguliere wijze geïndexeerd ten opzichte van 2024. De inwonerbijdrage wordt verdeeld tussen de gemeenten op basis van in gebruik zijnde strekkende meters (fysiek archief), terabytes (digitaal archief) en aantallen inwoners.

Voor de andere thema's is het niet nodig een zienswijze in te dienen.

1.4 Wat gaan we doen in 2025
Samenwerking en strategie

Doorontwikkelen en positioneren regio
- Integrale afstemming vanuit de fysieke agenda met de Brainportagenda
- Coördinatie omgevingsdagen, afstemming inbreng bestuurlijk overleg meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO-MIRT), inzet Smartwayz

Regionale aanpak Brede welvaart
- Participatie in nationaal netwerk Brede Welvaart door inbreng "casus schaalsprong" met partners: Centraal Bureau Statistiek (CBS), Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), Pon-Telos, Provincie Noord-Brabant, Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP)

Versterken samenwerking, participatie en communicatie
- Tussentijdse monitoring en bijsturing programmadoelen samenwerkingsakkoord
- Coördinatie realisatie werkprogramma's
- Kennisprogramma door Masterclasses, strategische verkenningen (met oog op agenda 2026 e.v.), bijeenkomsten, informatiedeling

Landgoed Gulbergen
Vanuit strategische overwegingen heeft de MRE eind 2020 de erfpacht met Attero beëindigd. Hierdoor is de MRE weer volledig eigenaar van het landgoed en is het mogelijk dit gebied integraal te gaan ontwikkelen. Samen met de gemeenten Geldrop-Mierlo en Nuenen zijn kaders en randvoorwaarden voor de ontwikkeling van het gebied in kaart gebracht en vertaald in een aantal mogelijke ontwikkelrichtingen van het gebied. Deze Ruimtelijke Verkenning is via een breed communicatie- en burgerparticipatieproces gedeeld met iedereen die daar belangstelling voor had. De op- en aanmerkingen die er in dit participatietraject zijn gemaakt, zijn verwerkt in een participatieverslag. Op basis van dit verslag is de visie herijkt. Deze ruimtelijke visie is door het algemeen bestuur vastgesteld. Door het uitvoeren van de Ontwikkelstrategie is er een keuze gemaakt voor de wijze waarop het gebied verder zal kunnen worden ontwikkeld.

Ruimte en wonen
Activiteiten 2025
Doorontwikkeling regionale ontwikkelstrategie 2023-2030
- Realisatie en uitvoering regionale ruimtelijke strategie MRE
- Betrekken van de gemeenteraden bij de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant
- Uitwerken dorpenstrategie met subregio's
- Uitwerken aanpak hoogwaardig openbaar vervoer (H)OV-knopen
- Het borgen van de samenhang tussen de ontwikkelstrategie en andere ruimtelijke opgaven
- Het borgen van de ontwikkelstrategie bij andere overheidslagen (Rijk en Provincie)
- Bovenregionale verkenning ruimtelijke opgaven (wonen, mobiliteit, werklocaties)

Versnelling woningbouw en mobiliteit vanuit bestaande plannen

- Realisatie en uitvoering woondeal MRE
- Aanjagen en versnelling woningbouwprogramma's
- Eenduidig databeheer, monitoring en bijsturing regionale woondeal

Mobiliteit
Activiteiten 2025
Regionale strategie mobiliteit
▪ Actueel houden regionale mobiliteitsvisie, indien nodig wordt deze bijgesteld
▪ Nader onderzoeken mobiliteitsopgaven van de regio als doorontwikkeling van de bereikbaarheid van de regio als geheel
▪ Agenderen regionale opgaven bij provincie en Rijk

Doorontwikkeling mobiliteitsaanpak 2023-2030
▪ Opleveren RMP voor Omgevingsdag december 2025

Schone, gezonde en veilige mobiliteit
▪ Uitdragen visie regionale mobiliteit 2040
▪ Realiseren projecten uit de Bereikbaarheidsagenda/akkoord, Korte Termijn Aanpak Brainport, het jaarprogramma Brainport Bereikbaar 2025 en regionale verkeersveiligheidsprojecten zoals opgenomen in het Regionaal Mobiliteitsprogramma 2025.

Energietransitie
Activiteiten 2025
Toekomstig energiesysteem (programmalijn Energiesysteem)
- Regionale afstemming vraag - aanbod energie in relatie tot regionale ontwikkelstrategie
- Regionaal strategische inbreng organiseren voor het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (PMIEK)
- Samen met de partners afstemmen over oplossingen, zoals uitbreidingen van het elektriciteitsnetwerk
- Inbreng leveren voor systeemstudies voor de langere termijn
- Informatie-uitwisseling organiseren tussen gemeenten over pilot(s) en subsidiemogelijkheden
- Onderhouden en benutten netwerk met provincie, Rijk en Europa

Duurzame opwek energie (programmalijn grootschalige opwek)
- Coördinatie Regionale energie strategie (RES-proces), monitoring en bijsturing
- Opstellen Voortgangsrapportage RES 2025.
- Monitoring van het gemeentelijk beleid op het gebied van lokaal eigendom bij grootschalige wind- en zonprojecten
- Deelname aan Brabantbreed Bestuurlijk Overleg Energie en landelijk RES-beraad

Verduurzaming gebouwde omgeving (programmalijn Gebouwde omgeving en Warmte)
- Zorgen voor kennisdeling
- Coördinatie, monitoring en bijsturing realisatie projecten/coalities
- Zorgen voor afstemming beleid m.b.t. het gebruik van duurzame warmtebronnen

Economie (inclusief investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development)
Activiteiten 2025
Doorontwikkeling mainport
- Organiseren doorlopend proces om tot inhoudelijke afstemming te komen en de gezamenlijke koers te bepalen over de ontwikkeling van de Strategische Agenda Brainport

Versterken vestigingsklimaat
- Coördinatie en regionale afstemming programmering bedrijventerreinen
- Uitvoering en fondsmanagement van de mogelijk toe te kennen Regiodeal 5e tranch
- Uitvoering geven aan een regionale strategie voorzieningen

Toekomstbestendig en robuust economisch ecosysteem
- Stimuleringsfonds, uitzetten van drie tenders per jaar (uitvraag en vaststelling)

- Coördinatie en uitvoering geven aan afspraken meerjarenfinanciering Brainport Development 2025-2028
- Continue ambtelijke afstemming met thema Transitie Landelijk Gebied voor het realiseren van economische kansen in het landelijk gebied
- Afstemming met fondsmanagement Leisure Ontwikkelfonds en voorbereiding vergaderingen raad van deelnemers

Landelijk gebied
Activiteiten 2025
Toekomstbestendig landelijk gebied
▪ Coördineren en afstemmen gebiedsontwikkelingen, Leergang buitenkansen Brainport (vervolg)
▪ Uitvoeringsprogramma landelijk gebied
▪ Monitor 2025, vastgesteld streefbeeld
▪ (bijdrage aan) Europese strategie voor de regio
▪ Biobased bouwen – uitvoeringsstrategie

Transitie voedselketen
▪ Programmering uitvoering
▪ Coördinatie/afstemming voorbeeldprojecten

Regionaal historisch centrum Eindhoven (RHCe)
- Archiefbeheer volgens wettelijke normen en regelgeving
- Raadpleegbaarheid van archiefbescheiden
- Collectie-opbouw die correspondeert met de regionale identiteit
- Toetsing bij gemeenten of hun documentaire informatiehuishouding voldoet aan wet- en regelgeving
- Adviseren van gemeenten
- Informatie beschikbaar stellen aan publiek

Overhead
Aangaande de bedrijfsprocessen wordt blijvend gewerkt aan:
- Efficiënt en effectief regelen van de bedrijfsvoering
- Flexibiliteit in de organisatie en de uitvoering
- Borgen van kwaliteit van dienstverlening aan gemeenten, burgers en instellingen

Kanttekeningen

Aan de hand van dit voorstel en de conceptbegroting 2025 MRE kan uw raad besluiten over bepaalde zaken een (andere) zienswijze in te dienen. De kans bestaat dat een of meerdere gemeenten binnen de MRE zich niet kunnen vinden in de voorgestelde programmabegroting 2025. Een zienswijze om niet in te stemmen heeft voornamelijk effect als deze door een meerderheid van de 21 gemeenten wordt gesteund. Een zienswijze kan leiden tot een gewijzigd besluit van het algemeen bestuur van het MRE. Het algemeen bestuur van het MRE zal alle reacties/zienswijzen van de raden betrekken bij de vaststelling van de begroting op 3 juli 2024.

Financiën

De indexatie van de programmabegroting 2024 is volgens de vastgestelde kadernota en de afspraken van de 4 regionale gemeenschappelijke regelingen MRE, GGD, ODZOB en VRBZO.

De uitwerking van de verhoging van de inwonerbijdrage in de “argumenten” voor de diverse thema’s leidt tot de hierna opgenomen gemeentelijke bijdrage 2025:

Regionale opgaven:	€ 75.662	(2024, € 66.158)
Brainport Development:	€ 49.576	(2024, € 25.751)
Regionaal Stimuleringsfonds:	€ 34.159	(2024, € 46.653)
Regionaal Historisch Centrum:	€ 60.615	(2024, € 57.139)
Totaal:	€ 220.011	(2024, € 195.815)

Op dit moment is in de jaarschijf 2025 van de begroting 2024-2027 rekening gehouden met een totale bijdrage van € 203.451. Bij ongewijzigde vaststelling van de MRE-begroting moeten wij in de begroting 2025 dus een extra last nemen van € 16.560.

Vervolg

De MRE verzoekt alle gemeenten voor 8 juni 2024 een zienswijze in te dienen op deze begroting. Vaststelling van de programmabegroting 2025 door het algemeen bestuur van de Metropoolregio vindt plaats op 3 juli 2024.

Bijlagen

1. Programmabegroting MRE 2025 (24.04858)
2. Meerjarenplan Brainport exclusief financieringsparagraaf (24.04859)
3. Notitie meerjarenplan 2025-2032 financiering (24.04860)
4. Aanbiedingsbrief zienswijzen conceptbegroting (24.04857)
5. AB MRE 28 2 2024, effect organisatieontwikkeling op inwonerbijdrage vanaf Begroting 2025 (24.02883)

het college van burgemeester en wethouders,

dhr. J.P.P.S. Ruyters
secretaris

mw. A.J.M.H. van de Ven
burgemeester

Raadsbesluit

Vergaderdatum:	28 mei 2024
Onderwerp:	zienswijzen conceptbegroting 2025 Metropoolregio Eindhoven
Documentnr. Corsa.:	RA24.020
Case nr. Corsa	Z24001027

De raad van de gemeente Reusel-De Mierden;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 april 2024

gelet op artikel 35 Wet gemeenschappelijke regelingen

Besluit

1. Kennis te nemen van de conceptbegroting 2025 Metropoolregio Eindhoven en het meerjarenplan Brainport
2. Een zienswijze in te dienen en niet in te stemmen met de voorgestelde verhoging van de inwonersbijdrage van € 1,09 per inwoner (€ 0,22 MRE en € 0,87 Brainport Development)

De raad voornoemd,

de voorzitter,

de griffier,

mw. L. van Leersum

mw. A.J.M.H. van de Ven